

La cultura

Â

En els dies de més desesperació als hospitals i de més desbordament als tanatoris, compareix el ministre de Cultura i diu «primer és la vida i després el cine». Acte seguit els prohoms de la cultura més subvencionada -els que acaparen més feines i els que surten sempre a totes les fotos- posen el crit al cel, ofesos fins al fons del seu cor per tanta desconsideració. Davant d'una ignomínia tan gran s'erigeixen en far de la societat, il·luminant-nos com ho han fet tantes vegades, i amb la seva veu clara i lliure ens interpel·len a tots: «Què seria de nosaltres sense cultura? De debò pot creure algú que d'una existència sense cine i sense teatre se'n pot dir vida?». Bé, aquestes frases entre cometes me les he inventat jo, però venen a ser molt aproximades a les que van dir. Parlaven amb metàfores. En realitat, i per traduir-ho a un llenguatge planer que pugui ser entès per tothom, el que volien dir-nos eren dues coses. La primera: nosaltres som molt importants, som més que essencials, som imprescindibles. Nosaltres no ens dediquem a coses tan materials com curar-vos la salut, sinó que us curem l'ànima i us alimentem l'esperit (quan et diuen això, si t'arrugues una mica ja estàs llest, et sents tan petit que surts corrents a comprar un abonament a tota la temporada d'òpera, estigueu alerta). Però la part més important del seu discurs era la segona. La segona part de la seva metàfora anava dirigida al ministre i, perquè ens en fem una idea, era com si l'agafessin per les solapes i li diguessin amb un to de xantatge: «¿Qué hay de lo mío?». Ni més ni menys que això.

És sabut que a la vida hi ha les coses importants i hi ha les urgents. La cultura ho ha estat sempre, d'important, però quan en un lloc hi ha hagut un terratrèmol les autoritats hi han enviat aliments, medicines, metges, bombers... i no s'ha vist mai que hi enviessin una expedició de rapsodes. Com cantava el Pi de la Serra, «cultura és una paraula delicada», i últimament, i massa sovint, molts l'han invocat com una cosa sagrada per viure amb certa comoditat a base de diner públic. S'ha dit que potser aquesta pandèmia servirà per canviar moltes coses. Qui sap si per posar-ne uns quants al seu lloc desinflant els seus egos i rebaixant les seves pretensions.